

Afptt. av P. J.

efter N. Ski Odraby

Anmärkningar:

Troll, mora, vandrare
mm. mm.

Troll

Två pojkar från byn Glumslösa var en gång i saltsbygden från Kristianstad. Den som bördet efter, observerade att den andre hade eld i sin ragg, varför han ropade åt honom att krympa av. Donden stannade och pojkarna komrater ville efter han ropade honom vid namn. I detta sammna blev vagstugan anflyttal, samtidigt som elden slöcktes. Det var trullen vid Frösögrufta, som de vuxit sitt spel -

(I häftet)

(15s)

Avppt. av P. Jr.

efter M. Skr.

i Osraly.

Anmärkningar:

Frall.

När Torpa - Bengta tjänade i Björp.
 Härjös sörset fisk bon en afton, då hon
 hove ående ut i den gryphuset. Se ett vit-
 klätt puntimare, syssla med bröggkolen,
 när Bengta öppnade dörren för toillet, ty
 det var naturligtvis ett sådant från den
 närliggande Hytteskogen, nt genom en
 glugg så att det riktigt sussade i luften.

Det var en gång en bonde, som bröp
 in i grattan till det var om Glumåbo belägn
 beget Frälabokarna. Han fram dörviden
 jäindör, Dörden var mycket och vändade
 framit gängen som ledde in i beget. Han
 gick och gick. Frist dagen därpå såg han
 dagljuset lysa sig till mistes. När han åter
 kom ut i frå luften befann han sig vid Söder-
 borgs slott i Blekinge. . . .

Uppm. av P. Jn. *Peter Johnson*
Baby
 efter N. Sk.
 i Broby.

211

Anmärkningar:

*Käre
 O'Connell
 Broby
 1914*

Frill & jätta.

För många är sedan förra det en jätta i Balsberget. Men sedan kyrkor byggdes ~~så~~ ruest omkring på hon dörför. Många är därefter råbades hon på en s i hovet an en sjöman från trakten, som blint viddriven dit. Hon frågade om denne hinn det stod till med det enda som andas. "Hur är det med sjön?" undrade hon. "Ah, den har besökt mig i svarade sjömannen. Kunde tro det, tyckste jätten, ty det brötsde alltid mycka av henne, då jag bodde där i norheten. Så, när sjömannen åter skulle fara dör från, bad hon att få säga honom ett ordentligt farväl. Men denne, som hört ha det vid olika tillfällen brötsat att gå, röckte honom en mästälende stengrelone, som han kramade om dubstiga tag. "Ah, jag finner, att det är möig i händerna på folket i trakten än i denne dag; sådor hon. Det gläder mig att de icke prisömrats! Därmed far sjömannen sin väg. Ingen har sedan dess haft mer träffat jätten eller hört denne oratalas."

Uppm. av P. Jn.

efter N. Sk.

i Broby

211

Anmärkningar:

Frall.

Utid Breonäs besöde en trollgrube,
som i vanlig fall bevarades ej emma. Gubben
i allenaïhet levde befolkningen med kononi-
västa somfriständ. Så en gång då han och
en leende från trälsten röroste för att fiska
sik blev de orörer, varvid gubben blev
sa' arg, att han drog bort all sik från in-
mela, och han sedan dess ingen sådan dörstades
fannits.

Uppm. av P. J.

efter N. Ek

i Broby.

Anmärkningar:

211

Trall.

Ud en röggung i Njura vänd lög en
häg, i vilken de gavde bristsde gösta föns
troll. I närheten av densamma vor en grind
så hörde en gung, då några barn leste i
närleten, att de hörde det stora labatit
rägen, som resande kommit. De skym-
dade bort för att öppna grinden. Ingen
syntes till. Men när de tittade mot
hägen fingo de sl en stor, huvudlös gab-
be ntar för denra. Han hade stora
röda ögon, som sattto mitt på huv-
udet och han ~~skötte~~ ^{rigste} sin näs så
att jorden saknade. Han och en skym-
dade förloräckt hem till sitt orf från
den dagin röjde ringen av de små leka
i närheten av denra förliga plats.

Uppm. av P. J. n

efter N. E. K.

i Broby.

Anmärkningar:

Frall.

För en del är sedan förra det en döning, som var körande i Tjälkbergs socken efter gräddsel. Kvinnan råbade då komma i sken och sprungo till döringens stora förfarankrakt ut; ett mörbelagd gylf och ännu större blev denna döringens försäian, då hon förmade att de prästerunno i detta. Hilda stor blev emellertid hennes glädje då hon ett par timmar senare fick veta, att de flutit i land vid ~~B~~ den en fjördeingsdag döripson belägna Råleclöfs sjj. Att det var tullen, Dalsleenzet, som åtackkommit denna besynnerliga handelse var han sätter på som annan i kyrkan.

Upp. av P. Jn.

efter N. Sk

i Broby.

211

Anmärkningar:

Troll.

Det var en man, som kom gående
genom skogen från Bosarp till Gravaarp.
Han var trött av vandringen och lade sig avan-
gå i en av stenarna vid Trollabockarna för
att vilja sig. Han hörde nu hur det dörade
i fejret innunder haugen. Nål ristehow
att det fanns troll i detta område han kände
icke hittat att dessa ejint någon stora, van-
fri han fruktade ingenting. Genom en
springv., som gick ned i detta sätet how
huru ett trall häll på med att yta till
en bild. Samtidigt hörde han en röst,
som sa: "Stora bröst, som Thora, blå
ögon som Thora, gyllgrönt hår, likt Tho-
ras hår, röda kinder likt Thoras kinder".
Då besjövde han dragen farligast förs åt sig.
Hans hustru hette nömligen ^{Thora,} och hade

njus legt i bärning och var ännu en
kyrktagen. Dåss på, törlte mornnen, om
det icke är hennes, som trallen åsyfta. Han
skryndade sig inöf mot henneset. Nål och
låd dit uppmonade hon hustrun att under
de närmaste dagarna idé gå ur husrat
och tjänarena att icke släppa in någon
possumande kvinna, om än den var
lik hona egen hustru.

Morgonen därpå kom en av pigor
na in och omtalade, att en kvinnastad
uteför dörren, som var helt och hället
lik hustrun. Den ska icke stå där längre,
sade mornnen och gick sin i hörnet
stälnde bälxa. Med denna klypte
hon in, till husfolket sista föredörel-
selse, den firmenta kvinnan midt
i tr. Men fram da att det var ett
södliget groft tillyrkt alblock.
var stället hem i dess röhet bröts
förrallmingen och det blev försöd-
sadt för den färgfria kvinnan, ~~och~~ det
~~först liknande~~, till ett fullt trubelat.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppl. av P. Jn.

efter N. Sk.

i Broby

Anmärkningar:

211

Troll.

En kvände, som var boende i närheten av Trollsbackarna fäck vid ett tillfälle se en väldig jättekvinna komma med en snöbärna på axeln. "Stockar den minsta, som alltid ska' behöva gå efter vatten," utbröt hon just som hon var i närheten av borden. Denne var till en grymed och utbröt: "Ä du minst, hundorna är då de ~~stora~~^{stora} Trollt svorade icke. Borden fortsatte hem. Om natten rödtes hon vid ett väldigt kneller utanför dörren. Hon förstod då att den "lilla" Sladdsat vid hembrunsten. Men hon hade alltid ståt och flinta över dörren och därfor kunde de icke göra honom någon skada.

" "

Uppr. av P. J.

efter N. Sk

i Bradley.

Anmärkningar:

Skogsfröan.

I Esseboda skog har man ofta sett skogsfröan, en i en gestalt, en i en annan. Det häckde en gång då en man gick van dörstads belägen myr och diskade, att en mycket färgkrinna kom till honom, under tillsynselse att han skulle komma sitt härliga arbete för att följa henne i stället. Men mannen såg red och bad henne för Gud att hon gå dit hon hände henne. Så därtill hon römande guds namn var hon emellertid försruvad.

Ud ett annat tillfälle gick en man till i den stora Skogen utomför römande gården. Han gick och gick, men kunde icke komma därifrån. Så tröffade han slutligen på en daga i vilken han gick in. Där fanns enger maniskar, men en välkaddad pojke, en sibyl brödlörsning, stor båddas. Bonden var trott och beredde sig att ta en plats i bådden. Dess grinner töckte hon emellertid hela sin afton. Efter denna töste hon utsså Foster Vår. Hon kom sedan sig sig omkring, fann hon sig ligga vid stranden av ett stort gypl och förestod att om hon ikke åkallat Gud hade hon lagt sig i detta. . .

Uppr. av P. J.

efter N. Sk

i Broby. Sk

Anmärkningar:

Vorulv. och mora.

Vorulven kommer till på sitt sätt, att en mader, ~~söndrar sig~~ ^{för att} bättre lätta kungen föda barn. Kryper genom en fölkommun. Blev icke den lille, som därefter föddes, genast döpt, blev han vorulv om det var en pojke och mora, ifall det var en flicka. Träts, blir den först ulv, men återkommer och är man mista. ^{mop}

Det var sålunda en ~~bosättning~~ uppe, förslesta soðsen, som icke var noga med egendomlig. Understundom var hon borta en längre tid från hemmet, utan att man visste var hon var. Det var när hon var vorulv.

Så hörde det en dag, då de ute på ängar var sätta med flättearlekte, att hon gick till bristens: "jag går bort en stund, men kommer det

211.

under tiden en nlr ; mnheten, ~~slå~~ man
till hororn med riststaken, men peta
ielse utan ut hars ögon. "Därmed var
mannen förmunnen. Det gick emeller-
tid, som han drgt, om en kort stund kom
en nlr lundsonde över ängen. Hunden
smälde till hororn med riststaken.
Efter en timmas tid kom mannen till-
baka. I munnen hade han en delatid
av hustans förbladsträdor, varför
han foistad att det varit han, som i d-
räskepelse mygs fört varit förmun-
"Du är en ^{grym} nlr", saade hon därftill honom.
Härmed var förtällningen bruten.

Om man emnade mänska
ord som skallsond på en person, kan
avrsligen var varulv, blev den mer knitt
de trolldomsord : vilka han var försatt.

" . . "

(Inv. 13)

Äpplt. av P. P. (P. Johnson)
efter N. S. L. m. H. Johnson
i Borley-

Anmärkningar:

Själv
Öglunda ad
Babol. sn.
uppd 1914
Moran

Moran kan gå runt genom runda
häl, men icke om de är kontiga eller
repplade. Det hände en gång här i
Borley att en kvinna hände huren
morankrogs in i rummet. Hon fästade
sig att hämta stål eller plinta, varför
hon om en stund hade henne på sig.
I ett par timmars tid plögsdes hon
på gruvligaste sätt, varför hon hände
moran åter knyppta ut genom sam-
ma runda häl, som hon kommit in.

Uppr. av P. Jn.

efter N.-Sk

i Broby.

Anmärkningar:

Drögmiljoner.

I närheten av Lummor låg i äldre tid ett torp, som i regel gick under benämningen Dalborstorpet eller Dalborstugan. Till detta kommers en dag en hel mängd snopphoror, vilkas idé allernost där tillämpade sig vad som förras, utan också slago med sina beväpnader i huset, för att fårfåna angripta särskilt Lummor, som Hitarp och Hillingörby. Emellertid fanns det en don i huset, som var berönt då snopphornen anlände. Nu kan ju inte veta vilket sällsaps, som lagt sig i stugan, beredde hon sig på anfall. Genom förtret slakt han först ner anfänaren och sedan efter varande andra. Dörrorna hukades försiktigtvis burenat, så att ingen med livet kunde komma ut.

" "

Uppr. av P. J.

efter N. Rik

i Broby.

Ettmärkningar:

Gjäppar.

Det fanns för många år sedan en berömd stortjur i Grönge, som var en oanständig tecknare. Såtid gick han från lärarinnan och andra som hade med honom att straffa. Så en dag blev han infängd och förd till Broby, där man för saker hetsströll kätjade honom vid väggen i "haddon". Många rörde de, som där omögs sig till allt sedan berömda mästertjuren. bland dessa befann sig även prästen. "Hör du präst! sådå hon till denne. Den kan ge mig en tjänsteförering." - Prästen responde. "Bjärt då ett glas på din vänn, ~~prästen~~ lärarinnan och domaren;" uppmanade han honom vidare. Prästen svorade ingenting hattill, men då hon kom hem fann han att plomben var borta. Den hade tjuven tagit och den återfanns aldrig hos denne. "Jag har fångat mig, men gick ut på vägen skolen; snart finna mig där också, sådå han till lärarinnan. Denne trodde inte detta. Han och fängelstaren ålydde uppmaningar. En stund därefter stod åter tjuven hos dem. Strax därefter var han försvarnen. Men när de sögo till funns de honom på sin första plats. Han gjorde pressis som det fall honom in.

211 46

211

Uppr. av arb T. Jn

efter N. Ek

i Bresley.

Anmärkningar:

Kloka, mösta
måne.

(16 sid)

Kloka. Möbstö.

För många år sedan fanns det en bond i Röuna, som själv tjänade för sitt manner. Han låg under mågot tid i garnison i Finland, där blev han förlustad i en ung kvinna, som han löste äktenskap. Men när klockorna bröts upp och han med dem, lämnade hon henne bort. Soldaten var emellertid inte väl berikten men, förrän den unga finskan kom efter och mätte han nu gifta sig med henne. Hon kunde många hemliga konster och hörde honom enda av dessa, bland annat att skjuta vad han ville. En julopton sade hon till en gronne: "Ja ska ha mig en hane till gif." - "Då är det sommerliggen tid att du söker upp den i svarade gronnen och pekade på eftermiddagsolen. Så här därefter kom en hane springande följe. Bonden lade upp och sköt, med resultat att haren blev ligande och skytten fick den önskade jultekem. En pojke höll torgat bort en get, där den betade dessor på den sumpfalta åsen. Hon beklagade sig för bonden: Röuna, "Går väl nu med det, sådärne och gav upp ett röp. I det sanna kommo allget terna fram i en krog. "Täg nu den som är din", sade bonden

Uppm. av P. Jh.

efter N. Sk.

i Broby.

Anmärkningar:

Knebster.

Under den korskristska tiden fanns det en kunde i Helsingborg, som utrustade icke mindre än tre korlar efter varandra till Karl XII:s påltdag. Alla fälls de eller blev förgör. Till slut var det icke flera att få, varför han själv begav sig ut att tjäna för numret. Han var med både vid Röltava och Blunder. Från den senare platsen red han sedan ända hem. Då han ankomde till Helsingborg var gorden och staden fulla av hästar. Han ledst ut en av dem, som stod, i den senare och satte in sin eya i syrltan. Befälhavaren förs styrkaw, som var ansedd att sätta soteras i gorden nu, blev arg och ville köra ut honom. Den rykande slög då Svärdet i handet och utbrast: "Nej, int med er, här är det jät som befalles och icke vi!" Hustrun som i morgn är varit ensam, fristat om att det råd mannen, som kommit hem. sprayng kont och tog fall honom om halsen. De norrvända justitioerna då att det var en av konungen Krigsmän, som endast ork stände ned turen.

Hans namn var Lundgren och han hade en son som var med 1814. Då persononnen intogit Stadsrådet blev denne så arg att han slög bänder sitt gevär mot ett träd, heller än han kommördet till dess fienden.

Uppt. av T. J. P. Johnson

efter N. Rk

i Broby. Sn. Kjær
1914

Anmärkningar:

Präster.

Den bekante kyrkpredikanten Augelöf var
täck allra mest tittningsrum i uton han rörde sig
avledes på lediga stunder med myggfingrar.
Olund annat hade han konstruerat en trättna-
skiv. Denne hade mannat likhet med en
sädesborpa. Dä hon fått den fördig hällore
man åtskilliga av davarande ståtliga män
i Broby för att åse motverket. Moskinen
stod uppställd på gorden. Orantill hälde
man nu klocket lit, varpå man vid ena
ändan instopprade de för trätten avsedda
blädesperseoljorna. Dessa skulle ^{sedan} fullt
fördigt stick komma ut vid moskinens
ända ända. Så blev emellertid inte förföljandet
de blev totalt svindeglitna av kuggorna i
moskinen. Kyrkpredikanten undskyldde sig med
att det var ett konstruktionsfel. Moskinen blev
emellertid undansatt och kom aldrig mer fram
till begynnande så länge kyrkpredikanten Augelöf
vistades i Broby.

Uppl. av P. Jn.

efter N. Sk.

i Broby.

Anmärkningar:

Klubbskrapa.

Då en dröig i Fjälkestad kom ut
i stallen en afton för att ge hästarna nattfoder,
såsom han hela gången full med vita myror.
Han försäkte svara ut dem, men lyckades
icke. Desto meran han svarade, desto flera
kom det fram. Han gick då in och omtalat
sansen för husbonden. Denne gick med ut
och hjälpte till med svarningen. När den-
na icke hade önskad verkan, tände han
en grön eld på gården, för att bränna upp
den efter häst, som man svarade. Han
frågade nioindigen att det var trallmyor.

Som han nu hitt på sred detta, kom
en grankvinna in i stallen, vilken man
trodde för tralldom. Hon bod i bonden låta
blif att plaga hennes myror. Denne fristos
da, att det var hon, som ~~sed~~ med dem relativt
frigjort hans hästar, varför han fick myr i sin
fallkniv och hägga henne i hälén, så att hon
bleddes. Därmed var fästrällningen borten och
bonden kunde svara mot myrras bort hon ville.

20

Uppm. av P. M. Johnson

efter N. Skr.

i Borley, nr Sköne
Majt år 1914

Anmärkningar:

Pröver.

Det fanns en gång en post i Borley vid namn Pontopridon. Vid ett tillfälle då landshövdingen var näraomende, frågade denne honom vad han hette. "Pontopridon", blev svarat. Det är ju snartikt Pontius Pilatus, obestyrke landshövdingen. "Nej det var en landshövding som hette så", svarade posten och gick följdastligen sträckta händerna på sin sida.

Uppm. av P. Jr.

efter M. Skr.

i Broby.

Anmärkningar:

Kloka.

För ett par månader sedan försökt
ingen Kloka Anna i hovet av Kloka
Anna. Hon var boende ett par mil norr
om Islandsgrenen, men hade en stor kusin
vars även hon ifrån Ståne. Tidigt minst
var detta förhållandet med dem, som var
boende i det norrkötiga Göringe.

En bonde från Hjärtums, som hafte sin
grissar på allorbetet, hade plötsligt blivit av
med dessa, utan att kunna finna dem
igen. Han beslät då fara upp till Kloka
Anna för att rädforsa sig med hennes. Hon
bad honom lägga sig på störget om natten
medan det var så mycket folk i stugan
och de andra rummen, så att de låg
brevid varandra på golvet, som sillef å
ett pannjörn. När han nu låg där uppe
hörlde han framrä å mitten att Kloka Anna

Klaka Anna blev anmäld för borsoleetjämningen och lärsmannen kom dit för att hänta henne. Hon gick med honom ut och sattes sig upp i vagnen. Lärsmannen sattes bort och sätta sig vid hennes sida. Men det tydligt var, att när man sedan skulle sätta i gång, fick man icke hästan ur fläcken. Det häntade sig icke ens att släda. Anna steg då av vagnen. Men då hon val kommit av, åtskilde hästarna med lärsmannen.

För den dagen var lärsmannen bort och Klaka Anna fick vara ifred. Det var på resten icke lärsmannens skull, utan en doktor, som hette Beigholte, vilken anmält henne för sin trollkuner.

Så häntde nästan tid därlefter att doktors egen dotter blev sjuk. Hon kunde icke själv hata henne, utan hon skulle helt säkert dö ift antyndade mer och mer. Slutligen visste icke doktorn annat än hänta Klaka Anna. Hon vände till att briga ned. "Hon icke doktorn leata sin dotter själv, utan att behöva anlita en trollkvinnan", sade hon. Slutligen följde hon med. Och hon bestade också den sjukla tainingen snart. Den bästa vänskap rådde sedan mellan Klaka Anna och doktorn.

Klokta Anna:s rykte varte mer och mer, icke minst i Skåne. Från olika håll stivnade folk till. Själv sade hon sig ha fått sin klokskap under en nötkvädig dröm, som hörde till. Hon hade därvid kommit i samtal med ringen mindre än Jungfrun Maria, fälsorens moder, som hävrat henne upplysningar av sådant bestäpphet, att de kunde bli till minnislös frömma.

En torpare under Adersbergs gick en gång den långa vägen upp till Småland för att vidfoga henne augen-
de en sjukdom, varav en hons dotter led. Vid hons ankomst dit var stuga full av folk. Alla väntade att få tala med henne. Men när torparen val kommit inom dörren, utbrast hon: "den, som kom sist in, behöver först hjälp." Därefter blev hon insläppt; den kommare, där hon brudsade och tagna de sjuka. Hoi gav hon honom medicin, röd och föreskrifter och sade: gå in där hem, skall du finna dattern frisk. Han förmärkta detta vara förhållandet vid hennes komsten.

Broley-John var egentligen ingen klok, utan en berömd matematikör, vars far varit smed. Han hade lärt sin klokstör av stolpe läro-John och denne i sin ordning av gäule smeden Ekdahl i Bjälkastad, som var född 1747. Denne senare ansågs vara klok. Om honom antalas, att en kvinna i byn begärt att få råd för de många molsar som åto upp hennes kål. Han gav henne nu det rådet, att en ~~dag~~ bönadagomorgon före solens uppgång gå ut i källanet alldeles naken. Både före och bak därunder skulle hon vara bekräftigt med säll. Under det har man gick mellan bålen skulle hon lösa:

"Kålronning, Kålronning,

jag kommer med säll och sikt

för min bakaunda"

Han gjorde detta och kålmotsorna samlades om i dessa.

Av honom hade Nåbbelöfs-John lärt sin konst. Denne hade en grusun, som stoppte in sina kreatur på hans egendom. John hade flera gånger lagt upp grädesjöden, men utan resultat. Nåsta natt vor den åter nedrivet och han fridat rojligt att det icke stod rätt till. Nåsta gång grusun kom

fri att ömma fick han stå där hela natten, utan att komma därifrån. Han blev hävder angeläst förtrotat och uppsökte en annan person, som var klokare än John. Denne gav honom en del råd. Några dagar därefter hade John köpt en ko på Brobymarks-
nad. Drängen ledde hem den vid middags-
tiden och räkade dörsid möta den aanta-
lade grannen. Som med flata handen
strök han över ryggen. Sedan kom blint
inleds i båset, lade han sig, men reste
sig aldrig mer. Sjörens egen klokhetap
räckte icke till, utan måste han redan
på kräcken, vid hemkomsten från mark-
naden, slakta sitt kon.

Broders John hade aldrig tidlös-
formler eller besvärdelse i sin praktik.
I stället använde han alltid naturliga
medel. Han var särskilt styr i beständ
av lembrott o.s. och erhäll längre frans
krumfjära privilegier att få utöva derlik
praktik.

Det berättas att en torpare, som
förlade ett synligt och ovardentligt lemnad-
sätt, rikat bryta ett ben, som John ~~var~~

därfter fick under bekräftning. Hon följde honom på det strängaste att behålla sig från besögsrundet av bröderin - Grunman, som var ang. på John. Gav honom enkeltist sändant, vilket medfördé den näfjäls att torparen fick kallboendet i foten och dog. John blev nu åtalad, men protten Herslow och hovrättsskrivaren ~~och~~ Rindstöm, som beijgedes av honom blivit betrogen - han made en skrift, var i den framställdt sobsens rätta omväntshus, och den åtalade gick fri.

En annan person, med vilken John var vän, hade rätsat att byta sitt bed. J. var för tillfället ute på sjukbesök, men då han fick retsloge om alegionen besöv han sig i ett väldigt hållregn åtast för att besöka den skadade. Denne blev glad och utbrast: "jag hade ej röntat att John prinsen skulle komma så här oombedd. Vi ha ju långt varit dörrarner."

"Så långe du är sjuk, är du min vän och bord," sae John, "men då du åter blir frisk kan du få bli min vän igen, ifall du så vill." Det ville han naturligtvis ikke, utan den gourla rönsloopen.

lästes ihop igen med benet.

En gung häntades John med skjuts från
Gymnastikas dörren. En timmermann hade råbat
att bygga sitt ben. Döringen hade av sin hus-
borde fått order om att på ett ställe sätta
på bygga hästar, för att komma fortare
fram. Borden var icke högt hörfd. Det
är sabbat i dag, sade han, och hästarna
på rila. Vid ankomsten till Broley omta-
lade han det för John. "Då ta vi mina
så länge," sade denne. När de ankom
till den först omtalade gården, hörde
John nu på denne. "När får du väradöll
och bygga hästar, med oss," sade han till bor-
den. "Jag har hört att du dyrkar Gud mei-
mungen och andra med förmögnigan. "Bor-
den svarade ~~så~~ icke såga nej. John satte
in sina hästar i boudens stall och fick
dennes, med vilka de sedan fortsatte till
alycksstället och återigen. Sedan bytte
de om och kände med John Jönssons hest
till Broley, där döringen hade sina egna,
med vilka han kunde fortsätta den långa
vägen hem. Han var av ett häftigt och
uppkommande sinneleg. Broley - John, men
man hade ett gott hjärta.

Ud somma tider fanns det en färgare i
Dröby vid namn Dahl, som alltid brukat
tala nedlättande om fader och barns probstik.
Så vid ett tillfälle hade han icke mindre
än fyra barn, som dog i Häradsalssusfeber.
Att anlita fader var för drögt, utan man
vände sig i stället till den därvanade dok-
torn i Dröby, vars namn var Lindfors. ^{Men} ~~Det~~
han bestod lyckades icke hinnna sjuk-
domen, utan mätsarnas båda övriga
barn blev ävenledes angripna. Vid ett
tillfälle, då munnen var borta, skickade
hustrun bort på John Frissons. "Jag vill
ej trojga mig in i andas ämbete," sade
denne, men ville hon gög så all ^{ga} ~~kan~~
med att prata bort en stund med henne
säall jag komma. Hon grörde in detta
och sökte trosta hennes då gav hon
frimäddde. Under tiden gav hon hen-
ne nödiga föreskrifter om huru hon
skulle ~~kan~~ sätta de båda av
den svåra sjukdomen angripna barnen.
Hon följde noggrant dessa och därigenom
blevo dessa raddade. Men från den dagen
saigo färgarens med mindre nedlättelhet
av print på den självlönde adalmonnen och
hans läkareverksamhet, som var till stor vilsignelse
för många.

Winsell hette en ~~annan~~ person, som var boende i Påarp av Hjörssås församling. Han ansågs äventerlig för klok. Hans specialitet var att framställa tjurges. Det berättas, att en gång skulle han göra detta åt en person från Donabergs. När de kommos ut i slussen, böjade det braka blodet tillarna, så att Donabergsbonden blev röd och sprang för livet därifrån.

Winsell var för övrigt den störste tjurgomman, som finns i trakten. Själv hade han svart straffos för tvegrifte, och var flera gånger anhållen för tjureli. En gång hade han svart ned om att stjala på ett ställe och där kryftat sin kör. Domaren visade honom nu denna idrott. "Är detta din kör?" frågade man Winsell. - "Ja, han domare det är det," blev svaret. Det var för rinnerligt väl att få den igen. Man stal den förr mig här vid tinget för ett par år sedan. - "Du har ju glömt den där den stulit!" upplyst domaren. - "Det får ni allet bevisa först, han domare," blev svaret. Det kunde man säga och Winsell gick, som vanligt föri.

Av denne Winsell hade en annan person lärt klockskap, vid namn

Ålle-Svennen, vilken under många år var bosatt i Luntslofs socken. Han brukade gå omkring och leka kreatur. Vid ett tillfälle då han besökte sädona på ett ställe i Luntslof, där de varo sjukta, vred han sammun en trollknuta, som dock efter medstoppades i förtugntrosteln till fönset, i vilken han fört med morsa borat häl. Sedan dog en träplugg i samma häl. Kreaturen blev dock snarare sinnre än bättre av behandlingen, varför bonden beslutat att undersöka vad det var, om hon slagit ned. Hon rev dörflänen upp kritan och fann att den sammunna innelägg kalmarrat, dryvelsträck och vitlök.

+ + +

Kloké Karl i Fjälkestad hade en nigg, som en kväll, då hon kom ut på gården, fann denna full av kattor. Hon skyndade försökt in igen och omtalade det för husbonden. "Då har alltid sju mycket stora i huset, så de hämtar till honom i försöende tor. Karl skyndade att få tag i svarthorst bokan och vilken hon löste en stund. Därefter sade hon till niggan: "gå nu ut ige

och du skulle inte finna en katt i vägen
för dig. Hon gjorde detta och fann särskil-
ligen vara förhållandeget.

Det hörde en gång att en förmou-
de kom in i gården. Hon Karl var icke för
tillfället nöjorounde. Den förmoude
fann en katt på bendet, i vilken hon bör-
jade lassa under det hon röntade. Men
det var forsligt, ty när hon tittade ut åt
rummet, var hela golvet fullt av alla
konda djur. Karl mördte. Doi hon var
att det icke stod rätt till hemma, var-
för hon skyndade dit. Hon fick tag
i en pose korngräs, som hon befölle
tände på golvet och befällde hon
sedan knyppen placka upp dessa,
medan hon lätte bort dem.

En gång då vissa bönder från Fjäl-
kestad varit uppå Kullabergen efter virke,
hade en av dem torprat en lönk. Man
hört dörfin Karl, som var med, mossa
frunden. Hon gjorde så, och om en
stund drog hans egen sväger fram lönken
ur sitt lass. Han hade helt enkelt ju
nit och behållit den.

talade med möjor om hennes grisar. - "Varför
säffar du ej från grisarna?" frågade hon.
"Jag kan inte." svarade den ande. "Du både
kan och skall", menade en del till Anna.
Donden hörde tydligt hur hon brusade
upp. Därpå kunde hon inte längre styra
sin myrfikenhet, utan tittade genom en
springsa på möggen. Hon fick då se
en liten man med röd topplura stå
intillför. Det var med denne hon talat.
När hon kom i morgonen såhade
den kloka orntalade hon att grisarna
fallit ned genom tabet till en gummil
potatiskallare på hennes egna ägn. Där
återfann hon den orsak, då hon an-
lände hem.

En man från trakten av Tunnels
söllte en gång sätta kloba Anna förrin
huset, som under en längre tid varit
sjuk. När han åter kommörd henne för
att återvända hem, såde hon till honom
"då du går hem, gå tyrt och stilla och
gropa icke, som du gjorde i går nöss,
då du gick genom skogarna. Jag
hörlde det andan hit och blev mycket
störd därav". Nid hemkomsten fann
hon grumman återfrisk.

Uppt. av P. J. G. Johansson

efter N. Sk

i Örtofta. Brorsson
Kane

Anmärkningar:

211

~~päster, klona,
granna etc.~~

Broster. (Brid)

Roloff Andersson, som förfått var
 mänskligar sén var präst i Grönahus, hade
 red om sig att vara en mycket myndig
 man. Han bortsade ~~böra~~ under den tiden
 ge prästen tioende och var prästen Roloff
 myndig roga med vad han erhöll. Sålunda
 passrade han ett år holen förfått bönderna
 i Sötsnæn. Var det då en bonde vid namn
 Delffendal, som beslut att själva gå dit ned
 tioendet av demna. Prästen ville icke taga
 emot Delffendals hör, utan kostade
 den enst honom igen. D. var emellertid
 älvre värre vid sig än hon kostade den till-
 backa. På si ditt hälls de på mest linet,
 tills det var strätt runt om hela rum-
 met. Ach aldyg fäck hon rogan annan
 hör av Delffendal.

Upp. av P. M.

efter N. Sk.

i Borlänge.

Anmärkningar:

211

Vargar.

Det hände en gång att en bond försökte
bodallanten hem körande över den tillförlitliga
ismedusjön, för att fära till Kristianstad med
lägghamn. I det nästan mörkhetet från hon nu
se en hel mängd vargar komma efter sig. Av
punktan att bli upptäckt, rullade han ned
ett stort byggkar på isen, samt körde med
detta. Från sakerhets skull tog han en yta
med sig. Vargarna åto upp hosten och
bonden märkte snart att de orsakade illa
åt honom. Gång efter annan lyfte de med
tassarna på karret. Men var gång var
de borden på med ytan och högg av dessa.
Låtsätt lyckades han upprepa detta
tills andra skjutsbesöder kommit tillstö-
des, varvid vargarna togo till flykten.

uppt. av Peter Jönsson
1914, 35

uppt. av P. Jn.

efter N. Sk.

i Broby.

Anmärkningar:

211

Morgan.

För mönga är sedan var det blönn-
jakt efter vogn : Riley vsag. Ett stort antal
jägare och sekretarier deltar i denna.
Man hade omringat hela slossen, men
de båda vognar som man först sett fun-
nits icke i ringen. Ingen hade sett dem
gå ut. Så kom en bonde böende fram
ut vägen. I nödheten av en ~~börd~~ grymt
förfallen lastvagn, vände hästen. Han
kunde icke få den följa. "Pass på om
dessa vognarna är här i tönhete boudes
och underrättade ~~seks~~ jägarna. Man
vände nu drevet mot lastvagnen, varis
vognarna kommo ut och klevs böge-
dera skjutna.

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

36

Acc nr 21

Upp. av P. J. Persson

efter N. Sk

i Broby. Göinge l

Anmärkningar:

Ormar.

Det var en man i Tjälkstad, som aldrig kunde se en orm utan han skulle slå ihjäl honom. Och till slut fann han under sommartiden ormar vor handag fram. Han visste nu inget annan råd än förga posten sundins om röd. Denne, som var en man, klobore än de flesta, hans stora, grön honom det rödet, att gräva sig själv ett löfte, att aldrig mer slå ihjäl några ormar. Han både gjorde och häll detta löfte, samt fick urlosat på den dagen vara i fred för dylika.

När turpen väper ågy bli därav en leositisk eller en linden gråorm, som till häften är dyn, till hälften troll.

LUND'S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

37

Uppm. av P. J.

efter M. Sk.

i Bradley.

Accur. 211

Anmärkningar:

Ormar.

Strax ovanpå Österslofs by sätts man
för mörninga av sedan en stor hunden som ligger
midt på kyrkogården. Folket röjde sig inte
förfrai, utan hantade en i närheten beende
soldat, som hade ord om sig vara dynastie-
gen manhafteij. Denne tog bössan med sig
och begav sig åstot till den anvisade platsen.
Han stod nu ett par skatt på ormen,
utan att denna rörde sig. Han försökt att
på honom het växa skatt, varför han hämt-
tade en lång sabel. Med denna högg han
nu ormen mitt ihop. Den rörde sig enda-
hentid icke, varför ~~detta~~ de närmorande
med soldaten överlade om vad den nu var
att göra. I detsamma antände ~~eller~~
en av flickorna från Korsbäcken för att häm-
ta sin leoa, som hon torpat. Till sin högnad
gann hon nu denna handtaget på detta sätt.
En sådan hade aldrig förr varit sig soldaten eller
de andra närmorande sett, varför de trodt att det
var en orm.

Uppr. av P. J. *P. Johnson*
efter N. Sk. *N. Sk. Johnson*

i Broby. *S. Gårdsgård*

Anmärkningar:

doc no 211

Ormar.

I Råbelöfs sboog uppehöll sig på en del år sedan en hundorm. Han vankade lågga ut med en genom sboogen gående röd och solat sig. Var stor som en lassmö. Vid gärdens fanns en tilltägsgård, som beslut att slå ihjäl honom. Han visade jämförplät om sig och tog sedan en kittel över huvudet, sönrt begav sig inég för att köra med ormen i föga. Denne horrade myg och skulle kryssa honom i huvudet, men het i stället i kitteln. Samtidigt slog dösingen till honom med en gummial ryttaresabel, så att han sklyndes i två delar. Han rullade därefter in under en störresten och var sedan aldrig mer sett i trakten.

Uppm. av P. J. H.

efter N. Sk

i Broby.

Utmärkningar:

Klocka.

För många är sedan fanns detta
absalonstare i Broby som hade ord om
sig att kunna förvända synen på folk.
Med en ankcion häll han röt med en del
personer att han skulle köpja genom
en stock. Han kryp in i ändan. Om
en stund var han verkligen försvunnen
och man stod förvändad över röten han
tagit vägen. Man hände emellertid hin
det sprakade i storken. så kom en flicka
gående vägen fram. För henne hade inte
synen blint försönd utan sätta hon
att han kryp överifrån storken. Hon
svarade: "Hvor skrattar du åt?" försäde
mon henne. "Jeri ni icke, han kryper
överifrån storken," svarade hon. därmed var
patrullmännen bruten även för dem.

Han lade gärna henne ett spratt igen. När
dagen därefter var det Broby marknad. Hon sätts där lyfta
upp klockorna över Klocket, svarade hon vadat i ett stort
vatten. "Jeri ni icke vatten," sade hon. Och skrattade åt henne.

Uppm. av P. J. n

efter N. Sk

i Broby.

Anmärkningar:

211

Klalsa

En en del år sedan hände i Domaberget
en klok, som allmänt gick under benämning
gen Domaberget - Kors. Det berättas om honom
att en gång, då han gick ut sent på afts-
ner följde en horis till sör med. Gubben
gick ~~samt~~ till ett i närheten varande berg
där han rymtade en hel del besvärjelser.
Samtidigt hördes ett förförligt vösor
från berget. Det var, som om man stjälpt
omsöll ett helt lass störar. Pojken blev
ridd och sprang därifrån, men fadern stan-
rade hon en lång stund och håll över
läggning med tullen.

Uppm. av P. Jn.

efter H. Sk.

i Örsby.

Anmärkningar:

Blokach.

I den i världen kunde de Kloste stilla
 fram stolt gods. Till en sådan, boende i
 Wisseltofta, kom en dag en bonde från
 grannförsamlingen Werum. Den Kloste
 gick med honom ned till den norrkötiga
 skeingesjön, medan bonden antalte
 att han blivit bestulen. Vid ankomsten
 till syrtionden hörjade den Kloste sina
 häxningar. Strax därefter kommo två
 stora fäglar flugande över vattnet, en
 överst och en rit. Den orsakade dock ned
 och hämtade tjurgodset. Strax därefter
 blev ~~den~~^{han} förmöndat till en mörniska
 och befanns vara en av bondens
 närmaste grannar.

Avpt. av P. J.

efter N. Sk

i Bradley.

Ettmärkningar:

Om Klaka och klockan

Vid nedkörslu från lundsvägen till
gåsslekkönn står en stor sten kallas Ravsten.
Nuppen är försedd med en del egendomliga
reppfat. Orsaken sall vara ~~den att~~ fäljande.
För en längre tid sedan hade en bond
varit i en gård därstödes och stulit en
sida fläsk. Nader vägen hem blev han
trött och beslutat vila en stund på Ravsten.
Därvid lyckades det idöse bätte än då
han åter skulle gå. Kom hon ihåg däri
från. Så nedtjust hade hon blivit.
Den från nuppen fläset stulits kunde
trotsa. När hon åntliges kom däriför
var det märkbar i steinen efter varje
revbeer. Och dessa märken kan man se än i
denna dag.

Vid den tid var Tjärnarna grodor-
da som varit i välland höras hörde ett par
knäcktor från Kristianstad en natt varit
i Helsingborg och stulit flöste. Det var
uppfallen drio och man språkade dem än-
da till döden. Där hörde de kommat
flöset till sina anhöriga och sedan
återvändt för att påföljande natt
stjäla mer.

Men farfar och ett par sänder
bröder från Helsingborg sökte efter dem.
Från morgonmitten hittades de i Röby
öbyg., där de töndt upp sig. Här
möjde de sig in på dem. Tjärnarna
grynde mittdönd och en av dem, som
hette Målle grep till pistolen. Men
farfar var stark och tog pistolen
från dem. Därefter blev de tagna
och frida i arresten.

n. Sk
Broby.

FUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Tjänst

44
211

En gång skulle en tjänst i Broby
ha spis. Hon kunde emellertid så my-
cket, så att varje dag, som professoren
utdelade återståndssed på hennes
själv. Tjänsten kände sig ont. Här
då gick vise längre, sade professoren.
Så skulle härsmanen försöka,
men det gick vise bättre för honom.
~~Hatt~~ Slutligen ristade man ihop
vigt urvat en get tjänsten fri,
ty man fristades att stryka bet idag
på hennes.

— 3 —

Uppr. av P. Jr.

efter N. Sölk

i Broby.

Anmärkningar:

Tjänar.

En annan nästgåv gick sannligen under bemötningen den dousore. Han svarade så, att det var omöjligt rida fatt honom. Han berbade stjala från de rike och ge åt de fattiga. Det hände sålunda att då han en gång legat hos en fattig arbeta i Väringa socken, sade han till henne, att han sängtint hade att betala för sig med nägra dagar senare. Men han räckte med ett halvt svin. Dagen därpå anmälte han det på lönnmannen, som genast försökte efterspåna honom. Man sökte både i Väringa och närmönande prisområden. Sedanmera fick man emellertid veta, att han den dagen efterspåningarna var i går sprunget åtta mil. Man försökte sig da icke alls över att han var svår att upptäcka i den närmaste omgivningen. ~~vid sista tillfälle~~.

Upp. av P. Jn.

efter N. Rik

i Broby.

Anmärkningar:

Tjänar.

En av de mest framstående mästertjänar. som uppehölls sig i Göinge & Högsbygden, varfam stedt. Han häll länge tråbsten osäker. Vid ett tillfälle, då han stulit på ett ställe i Fjälkestad, anställdes man obaljöng efter honom. Han sätte överallt i den stug, där man riste att han uppehöll sig. Slutligen hörde en liten pojke som var med för att göra hopen stor, huru det presslade i torparen av en yvig bok. Man såg upp i denna och fäck där se honom sitta upptorspan. Man bad honom nu återkrypa ned. Men detta ville han icke och fört efters det man hafat sätjita med honom, fann han för godt att göra detta. Han förses nu till Kristianstad, där han sedan artjouade flestigt fängelsestraff.

Sedan ~~blev han köpte han~~ köpte han etthem man och blev en framstående bonde, som under senare delen av sitt liv sätste godtgöra vad han under den förra halvtiden brutit.

LUND S UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

211

6.11.21

Uppr. av

P. J. n. P. Johnson
Broby

efter N. Sk

i Broby. m Örgryte id.
Skar

accm. 211

Anmärkningar:

Gåvā o spökaw
www.

(b6sd)

Lyckor o spöken.

Det hände en gång för ett par tiotal år sedan att en då levande Härjedalskvinna satt en natt och gick hem från därrvarande godsmagasinet. Som hon trodde det var tjänst, kallade hon upp en stationsskivare, som tog en bössa med sig, för att man möjligt toga fast tjänsten. Vid ankomsten till magasinet fanns de ringenhet, churr- näl de genomsökte det mycket grundigt. De gringo därpå åter var och en till sitt.

Just som den förstnämnde skulle komma stationssörjdet råbade hon en hel del sprak till en kall, som sprattade i fötterna omkring benen på horison. I somma ögonblick blev hon dödligt sjuk och fick ligga till säng i flera dagar under detta gruvligaste feberplågor. Hon förtos då att det var ^{mycket} godt, som hon råkat ut för, och att det jämte var denne, som lyft upp godsmagasinet.

(b6sd)

Uppl. av P.-Jn.

efter N. Sk.

i Borås

Anmärkningar:

Gästar och spisen.

En gubbee i Borås beröade gā adegång. En hars som ville lōra av honom. Han fick därför följa med till kyrkan en jul afton. Därmed sätter med köppen en ring; sändes också till honom att han fick icke gā ur denne församling återsökt, komma vad som helst. Som hon nu stod i ringen tyckte hon sig se en massa underliga skepnader och figurer. Det var både lejmnor och vargor samt flera andra djur. Slutligen tyckte han att hela kyrkan ville falla på honom.

Men projekten, som litade på fövern, var icke röd, utan stod kvar tills denne anlöst. "Var är du sätta? Nu kan du ej få taga dig fram!" sade denne. Och då fick han följa med och kika i kirkförrådet. Blund allt det, som de nu fingo se, var även vilka som under årets lopp skulle avlida. De sätts nömligen kvarvadlösa i bänkarne. Ingen kunde gå adegång, som icke fört bestätt av en uppräknad.

Uppr. av P. Jn.

efter N. Sk

i Brøley.

Anmärkningar:

211

spolsen.

Utd Torechts herrgård brötsade det
 aften spratsa. Sälvunda sägs arlectorna finna
 världens stora objektsar körta upp på
 gärdsplogen. Fra å svarta hundar kommos
 alltid före och hade dessa brinnande
 ögon. När de åkande stegs ur sprungs
 forarna upp dom av sig själva, och
 om än icke tjänare fannnos i huset.
 Kommos sätterna ut och tog emot de
~~med~~ anlända. Dessa brökade merendels
 stora krokt på timmarnas tid,
 varefter objektsarna åter körde bort
 på samma sätt som de anlände.

Upp. av P. Ju.

efter N. Sk.

i Dröby

Ettmärkningar:

Sjötren.

För många år sedan fanns det en våra-
re på Råbelöf, som varit gift två gånger.
Hustrun i det senare giftermålet var mycket
och varit styrkornen. Någon tid därefter
bragte det spöka alldeles förfärligt i huset.
Stensö och sänderlogna hängde kostades
omkring och flera av dessa råkade hustrun
var hon skulle bärta ~~däcket~~ porslin o. s. d.
ut; köket, var det som om detta av ovan-
liga händer blivit henne försiktig. Hon
hömtade prösten dit, men då han fick upp
sin klok för att lösa bort spöket, slöjs denne
med stor vildsinnhet ifrån huvudet. Mot styr-
kornen var emellertid spöket mycket be-
skedligt. När de hömtade vatten eller burs in-
red var det, som om ovanliga händer hjälpt
dem. Slutligen hömtade man en klok från Lön-
boda. Denne band spöket vid en sten i skogen.
Men denne sten är alldeles blankpolerad. Spö-
ket för människor springer runt denne ända
till domedag.

Uppm. av P. J.

efter N. Sk.

i Broby.

Anmärkningar:

Gästar o spisen

Det hände en gång att en grubbe från Örkene, som besökt tinget i Broby, blev tått under världingen och därför lade sig till nita & nökheter av ekhult. När han valsnade var det mörkt. Han såg sig en smula gruvor omkring och fick nu se ett blodfluga i jämnhöjd med slogstopparna. Lyckleen svar till ett tag över gästar och delikatet. Men: detta svarna fick hon en bända på ryggen så tung, att en halv tunn åter kunde väta tyngre. ^{Han} ~~Broby~~ knogde emellertid på allt vad hon orkade, men svett blev hon så att ~~vatten~~ da varke dagverke hade hon äre haft på längre. Så kom hon då ändligen till en knusig. Där blev hon nu kritt gästen, som skrattade för vidare, så att det gristrade mellan ~~slo~~^{grau} stopparna.

211

Uppl. av P. Jn.

efter N. Str.

i Broby.

Anmärkningar:

Gästa o spöken-

Det var en dräng från Ghinåsra, som en dag kväll kunde hem från Kristianstads marknad, där han varit med båden. När han kom mellan Höbblefj och Broby fann han, att vagnen blev så tung, att hästarna knyrjat och sade med dea. Han gick av för att se efter och fann därvid en gäst, som satt ~~på~~^{med} under axeln under vagnen. Han stannade där för att själva, ~~gick~~^{stege} av vagnen och gick vid vänta sidon fram till hästarna. Sedan avlyftade han huvudstolen på deoaa och satte dem orovändt på. Därefter kunde han fortsätta färden. I samma ögonblicket, som huvudstolen togs av, ramlade gästen ned på vägen.

Uppf. av P. Jn

efter N. Elk

i Broby.

Ettmärkningar:

Gäster o spöken.

Nid östra sidan om vägen mellan Hjärnäs och Råarp är ett väl till minne av en bonde från Kristianstads trakten, som för många år sedan där stjälpt och slagit ihjäl sig. Nid detta. Men man efter sett ljus lysa och en spökgestalt visa sig, som kommit hästar att skrämma och folk att dörra av rädsla.

Det hände sålunda ~~som~~ att då en bonde från Breareds för en del är sedan red därforbi, hörde han ett besynnerligt skratt i närheten av välet. Hästen fäll på knä mitt för detta och hon fick honom idreforbi. Bonden måste vända för att lösa hns ~~ba~~ över matten; nägt av togsen hängre ned intmed vägen.

Uppt. av P. J.

efter M. Sk

i Broley.

Anmärkningar:

Grotor.

I Lummens mark ha lundsträdare ofta urtsat föra förr. Under mörka nätter har man sett avloänga ljus i rögoingarna, samt hört skrammel av kedjor. Ibland har man hört ~~sop~~ hundar numera röprats ut, medan man förr andas håll svarats. Täckslit mellan missili och jord har man hört dessa röp nästan igensom svenska. Svenska har detta voit förhållandet framväxande sidan. När rögoingarna gällt har man begått svätt och därfor på de lundsträdare och gode man, som varit med om detta, springa där till enig tid för att mata om.

Uppm. av P. J: n

Anmärkningar:

211

after N. Sk

i Broley.

Storåtare.

I min barndom fanns det ingen
vonne storåtare här i trakten om Bassarpa-
jokus. Hon hade egentligen varit borgare,
men det hade gått för honom som för så
många andra. Genom överflöd och överskott
hade det dockat tillbaka. Det sade
mången att hon ätit upp sin räförd, men
det var nog icke riktigt. Under sina
senare år ^{gick} hon omkring i gondorna
som slaktare. Och särskilt när det
måttade sig hon enst gill, kunde detta
vara ganska horrande.

Bloodpölsa var hennes fortjusning.
På det ställe där hon författat slaktstan-
nade hon alltid kvar tills pösornas var
färdig. Husmadrin frid i detta arseen
de var försiktig, så att hon grinde under
nögra av kvararna, ty John skräckte in-

50

gen av dem, som kommos på bondet. Vid ett tillfälle muntas att hon åt upp allsammans, och likväl försöke han hustruorden om hon icke hade merakorss. 211

Vid ett annat tillfälle hade hon satt in ett helt fullt stora stimrankor (plättar). Hon täckte dom så; för hon dessa skall det väl bättre nägat. Hon resade dessvärre - folken fäste, men hon stannade det oöbstött kvar tills pölsan bliit fördig och åt upp även denna.

Emellanåt kunde hon omkring på bygden med en utrustad kostkraka för att "halsa på folk". Men rase sig John eller kraken varo väl komma, ty besiggedena varo lika hungriga, likaståndra. Det berättas att hon under en dylik resa kom in i en gård, där hon nogligen prisade matmoderns kurnattning. Hon resade bondet och försökte att hon kunde åta vad som helst utan misnöje. "Pass på", töckte hustruorden, "då skall jag komma med sådan nösta gång hon gör visit." Ja skedde orb. Vid middagen bars det in ett stort, ryksande fat misnöje. "Men se misnöje!", intvistade John, "det är ju ist min förtjänning." Och så resade hon helafattet, under förklaring att sådan var honom mycket kärkommen.

Uppt. av P. J.

efter M. Sk

i Bråby.

Anmärkningar:

Gästar o spöhur.

Två drängar i Bråby var en gäsg
kröll på väg från Tydinge. Som de kom
in i närheten av hemmet matte de på
vägen en man utan huvud. "Det var en
besynnerlig figur", saade den ene. Han
hade ju intet huvud. - "Ah," svarade
den andre, "det var väl hällkarlen,
som var ute och grick."

Nid hembonsten lade de sig att
sova i Drängkommaren. Men de kast
idag legat mer än en liten stund förrän
dörren öppnades och den huvudlöse
kar in. Väldigt kostade hon sig över
de båda drängarna, som blevo då
gästakramade, att de icke på många
dar kunde uträcka nöjet.

N.SK
Broley.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

558
Gräben-

211

Eri visings är sedan gick en
man i Broley igen. Han hade haft
en fosterin, sannolikt hennes syster
att hon själv förkortat ditt liv.
Förstörön. Men han sedan till vaga
natt när krounade hennes fäktor
blev böde grå och blå. Hon måste
sätta en klocka och denne rödde
hennes stänga spjället och läggja
stil över detta. Sedan blev den
svartige friaren borta.

Uppl. av R. J. n:

efter N. Sk

i Broby.

Anmärkningar:

211

~~Gots.~~ Straff.

Enid Hausdorff låg i jämna dagar ett slatt, som var beläget på trevneholmen i Helgeön. Där bodde en riddare och en hvars syster, vilka bågvedera varsköna som mycket elakta. De förtigaste sin underlyckan på vörsta sätt. Bild flera tillfällen förmånde den rossten att toga sig tillvara, men utan resultat. Så en dag erhöll hon underrättelse från riddaren att komma dit för att ge hvars syster mattvorden emedan hon var döende. Rossten, som intet omst anade, gick genast dit.

Hon infördes ~~genast~~ i ett rum, där nägt låg i en soäng med täcket över sig. Rossten lyftade på detta, och

gått till sin stora föga att det var ett
sin. Inför denna grusomma driftned
manom och hons sünlede, blev prösten
mårtta förstörda och utbrast: "Detta slutt
kommer objärligen att sjunka: där
med dröjde inte heller länge. Ty när
prösten väl kommit över bryggan, sjunk
det ned i djupet. Sända in i senser tider
har man endastid där fått se bryggan
av detta sammans.

Uppl. av P. J: n.

efter M. Sk

i Borbyr.

Anmärkningar:

Spökem.

Det var en gång en person, som kom
resande till Önnestad. Hon frågade då om en
stor och stälij herrgård med alla fönster
ungefärliga. Allt svar så fint och prospect
nt - nu kom hon fram till byn och
till den person där, som hon anmälde
besöks. Frågade hon vad gården ifriga
hette - Denne blev försänt och undrade
var det kunde vara för en sådan. Dagen
därpå gingo de till sammanstans ut för
att sista. Men vad de kommo till den
Borbyg, ^{vid vilken} den resande påtak gä-
den skulle ha varit, syntes ingenting.
Hon frågat då att det hela varit en
spöksyn.

Äpp. av P. Jn.

efter N. Ek

i Osby.

Anmärkningar:

Spöken

För många år sedan sprökade det alldeles förförtigt på ett ställe i närheten av Osby. En person kom sent en afton längs den där färden. Han observerade då en grämma vilken syntes falla kvar och stupra ned i ett djupt dike. Han gick dit mot den frågade han om obegripliga bort för att åter hjälpa henne upp. Men var sig grämmen eller möjligt ~~andens~~ syntes i diket. Han faststod då att det var ett spöke.

Ett parkvärslor därefter hade han åter sin väg där färden. På samma plats sprang hästen slängt åt sidan i vagnens stjälpte och borden ifrån sloz sig mycket illa. Han abstod sig därför att vidare ha sin väg färden närminda plats.

211

Uppl. av P. Jm

efter M. Skr

i Broby.

Elinmärkningar:

Straff-

Det hände en gång längt tillbaka i tiden att en gräds härad beende adelman, som missinnes för ett svårt brott, blev, trots sitt ne-kande, dömd till döden. Anslutningen försöz-gicks på galgbacken vid Nålebelöf. Dessa föräldrar sade han emellertid, att om man satte ned en varlig bokeklyftning på hans granskallede-nna växer, som ett tecken till hans osäld. Man grände detta. Bokeklyftningen växte och blev så smärringom ett stort träd. Många år därefter hängde man ned detta. Och då föräldrar mon att klyftningen var korr i detsovra-mon förstod nu att den kringgångne var skyldig till det brottet, för vilket han blivit dömd.

211 64

Uppm. av P. J.

efter N. Sk

i Brösby.

Anmärkningar:

Snapphanar är
varna historier.

211

Språken.

(158d)

I närheten av Lomarp låg förr en del
 av sedan en stuga i vilken det afton-
 nöde språka. Prästen i Värsås var där
 vid mera än ett tillfälle förr att lösa
 bort språket, men utan att lyckas. En
 bond lade en stor hög timmerstokar
 vid ena gaveln av huset, i vilket in-
 gen människa röjde fö. En natt rö-
 de hela hägnen, utan att man såg någon
 mänslig hand röra dem. Några tim-
 sår efter blev huset nedrivit och fann
 man då under grunet ett skelett. Man
 förstod därfor orsaken till språkeriet -
 att bratt hade naturligtvis röjt
 där blint begjutet.

(158d)
64-79

Uppm. av P. J.

efter M. Sk.

i Bradley.

Anmärkningar:

211

Gast. o Spökex-

Det var en bonde i Enslöf, som en kväll skulle gå ett öende till Bradley. När han kom i närheten av Neplasa boställe hittade han en gast, som lyste upp vägen framför honom. "Det var bra, sade bonden, innan du lysa mig till Bradley. Han gör det så." När de ~~var~~ kommo till Neplasa späck, sade bonden till honom: "Blev nu här tills jag kommer igen. Hur var i byn både längre o väl. Aldrig kunde han tis att gästen väntade på honom. Men när bonden åter kom till den plats, där han hämtat ~~ha~~ gästen, lyste denne änyo upp framför honom på vägen och följe honom ända hem.

Demmingarsuns gård bestod förr om
flera hemman. Det var under den tid då
tyrins grosserade mycket väldigt i tak-
ten. En gång kom ett helt boende dyfiba till
byn. I norrmoste gärd gringo de in. Hå-
togs de fast av jödsfolket, som man böed
till hunden och fatten. Så fortvar man gärd
^{utan} till gärd och tog sedan allt ~~var~~ av var-
de, som fanns och födde med sig bort.
Tjänarna var siktade i anslutel, så
att ingen kunde se vad ont folk det
var. En hel dag låg det storkors på
det brudit, utan att komma loss.
Sunt länge lyckades en flicka leta av
repel, varéfter hon löste de andas.

En av bruderna, den rövade
av dem alla, rögde de sig röke på.
Hon lärade sedan tjänarna pengar
tills de hade köpt hos honom allihop.
Så drovde hon till och tog allahem-
moneis ifrån dem. Av dessa blev sedan
gården Demmingarsun.

M. Eke
Bordley

FUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

62

Art- och
persono-

211

När Herrström var lärarman: Bordley
komm en pojk vid nioårs tillfälle och hund
hunden följa med uppåt Lärarbacka, och
hon ville visa honom ett smygbösschen.
Lärarmanen följde med, ty hon visste
att sådana funnits där stördes. När de
kort tre mil kommo de uppåt en
stor klippe. "Härinne skall det vara,
sade pojken. Trämmade görd sätte
moran i hösten. Men när man tittade
sig omkring var pojken försvunnen
och om nioårs smygbösschen hade
moran ingen retshop i gården. Herr-
ström förstod då att det var nioårar
hans vänner, som drivit med kom
och han fick därför återsända hem
med oförslagd ärende.

N.RK
Broley

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

68
Ort-ort
persons.

211

Befallningsmora Son Day i Broley brusa
de efter att slöss. En gång hade hon fått tag i en
småbarnning som hon skulle knippa upp.
Småbarnningen var emellertid kvar från sin
hatt, ~~och~~ kostade enkull befallningsmo-
nern på en roistäende soffa som kring-
gryppade honom så grundligt att han
fick intaga soffan.

- Dragen - Svennen i Glaniatora stalle
en gång skjutsas honom åt Lövstaboda-
hället. Det var römt och befallnings-
mornen best honom gå in i ett hus
och kopa nöjdh. Den flicka kom ut
med sidan och när hon hade druckit
blev det fråga om likvid. "Vad kostar
den?" frågade befallningsmornen.
"Ah, den kostar ingenting," svarade flickan.
"Men då att en rätta sätts där i den
som all den kunde vara bra nog för
händigmannen."

N. Sk.
Broley

211

Det var en kysters vid namn Appeltoft, som byggde Bellevue i närheten av Broley. Han hade en syster, som blef förlovad av en gormsl hänsman och processmäklare vid namn M. i en grann församling. Kysternen blev hänvisad till fängelse. Han var en brader, som var förgiftsare ~~hade~~ ^{bjöds} boms- mannen hem till sig på kalas. Men när han kommit dit kringpryglade de honom så grundigt att han hade gått av det en lång tid föreut.

Lärason Ulvberg: Broley kunde väl vara hård, men han saknade inte heller ett gott hjärta. En gålapton skulle han uppgå till Lärsonboda och göra utmätning hos en fattig familj. Det blev gråt och slutligen gick det så långt att även lärsonen tog till ögonen och betalade den summa för dem, som han annars skulle måttat.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

Uppr. av P. J.

efter N. Sk

i Broby.

Anmärkningar:

211

orts- och persons

Den vid Broby belägna egendomen
 dyntaföletry innehades vid 1600-talets bör
 jar av en lärnmor vid namn Ris-
 berg. Hon hade varit knutproverare
 vid Torsåsbro, men blev sedan lärnmor
 i Broby. Där sätet hon sig. En gamal
 poj vid namn Falk bridsade röss
 om honom säga att "knut ryktade
 honom och knut föredrade honom."

Uppl. av P. J.

efter N. Sk.

i Brösby.

Anmärkningar:

Snäckanen.

I det mängleksanta Balsberget finnes en grotta i vilken är en djup gråa, som rödigt tal Kallas Flöskagraven. Därutem här till sätts vara följande.

vid den tid, när omgivningef-
den kringat astarna i dessa trädster, där
den rasat mycket vildsamt. Komdes
från gratten ifrån en mycket aldrig
stank. Med anledning dörav grönde det
nära boende folket sina undersökningar
~~där~~ och fanns en hel mängd flock, som
omgivningarna där haft försvarat. Där
av kallades sedan gratten ifrån
för Flöskagraven.

Uppl. av P. Jn.

efter N. Sk.

i Brösby.

Anmärkningar:

211

Diverse.

Under Karl den tolvtes tid observerades ena utsömmningen av knedlar efter den andan. Sålan var det nära som antyds till krigstjänst ^{vitten} hennes hems. Artingen fälls de i slagen eller också telens de tillfångastagna. Vid denna tid fanns det en bauke i Rumpelås gärd ovanför Glumåkra, som hade sju sönner. Fyra av dessa hade utövats. Ingen hade återkommit. Det tredje åriga delde sig nu under en längre tid i en grotta, som är belagd i ett i närheten av ^{gården} bebyggt värdeberg, och skyddades dessa döringenom med att dela brödernas öde. Frist efter krigets slut återvände de hem och blevo med tiden utmärkande bönder i Glumåkra socken.

Afptt. av P. Jn

efter N. Sk

i Broby.

Anmärkningar:

211

Myrda Johansson
Broby
Barnet EK, bl. miflygningen

skotttagd. Riveroe

Det hände en gång att en person i norra delen av Hjärröös församling stod på höjden av en hög backe och såg en häst åsena med en väfflade grå sluttning av denna. Någon aldrig inträffade dock icke, ty en vitklädd gestalt sprang vid sidan om vagnen och håll fast i denna, så att den kunde hålla sig på vägen. Det var en Herrens skydd Engel som bevarade den åkande för aleckan.

Upp. av P. J:

efter N. Ek

i Brøby.

Anmärkningar:

~~Original. Diverse.~~

För ett par morsöldar sedan fanns det en flicka: Märsjö, som helt plötsligt började predika. Det var skarpa och hårdna straffordningar uttalade. Märsjö var också den, som blev gråma av hennes uppriådande och kalltliga katekom i stor sasa följedagene, som var med henne överallt där hon uppträdde. Så till slut förstod hon att Herrens återkomst skulle ske en påskdag nästa år, som hon på detta sätt upptäckte. Dessförinnan skulle hon emellertid själv arhäntas till de sälla bönigorna. Hon trodde det var som andor och så tidigt på kvällsmorgonen samlades nuv vid en kulle i nödheten av örkellyiken gr, där Gud hade lavat hänta henne till sig. Om en stund gick sienkan upp på kullen, medan de trogrna väntade nedanför. En stund därefter hördes ett frossusfullt anslag och man trodde att detta bevisade Herrens återkomst. Detta var emellertid ikeförfallandet, men det egendomliga var att sienkan var och föblev korta. Hon trodde alltsänt att Guds englar där arhäntat henne.

Min manfar skulle bli landstämmt,
men som han var yrkesordnare eller mor-
more bestämt smed till yrket, slövyrkan
komma ut. I stället blev han kommen-
derad till Torschts Kunstdruck. Här skulle
han förta spricks på kvarnhjulet, men
fick ej lov begynna annan huvudar
än en sådan av korpor. Han tyckte
emellertid att den sista tog därvidt varför
han häng tog i en vanlig huvudar
stället. Det var krit på armen och detta
tog eld. Det lögde mellan benen på
huvudet och han visste sig väger an
men röd än att hoppa upp och sätta
sig på de sprokande gristorna - det
lyckades. Elen förkördes. Hade ikke
detta skett skulle hela kvarnen ha
fortit i luften. Men från den dagen
var han allt mera vassan.

Uppm. av P.-J. Per Johnson

efter N. Sk = Ede

Ö. Götinge
i Borås. 1914

Ettmärkningar:

Svenska sagn.

Under digerjöden kom en kalv löpande inom dörren till en gjörd i Wesslarp, Glimåkra socken. Han såg hungrig och utnödlig, varför grannan som var ensam hemma gav honom mjölk att dricka. Men det besynnerliga med denne kalv var, att när han fått denna, saade han: "jag vill ha mer." Grannen trodde nu att det var ett verbligt tall eftersom han på detta sätt kunde tala och kände ~~säfia~~nt honom. Strax därefter kom digerjöden och dogs alla ut i dörroroundan gördar, med undantag av dem som bodde i denna. Dessa blevo vid liv. Men så var det också dödrängen, som kommit till grinden i en kalvs liknesse och av grannan iförigen fått mjölk att dricka.

Uppr. av P. J.

efter M. Sk

i Broby.

Unmärkningar:

~~Rättat.~~ Orts och namn

Det var en ganska tröenne pojkar, som grigs ut i slogen för att plötsa bär. Så uppståd emellan den ett väldigt slagsmål, som slutade med att den eur av dem nedgjorde den ande. På den plats där detta ättesde, upptorpa sig sedan en helig källa. Den växte ut sig och blev allt större och större. Från densamma utflät sedan en å, som efter den avlidne grossen, vars namn var Helge, kallades Helgeå.

I Gunnar av Broby prisning finnes en journal dogkälla, där vattnet aldrig frys, och aldrig utsinna, vilken är all mögeln Kallas sanktorns källa. Skall försäkra sig om S:t Hans källa.

Brasky

211

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESSAMLING.

arts. 778
Person.

For minns hennes är sedan borde på Krigsskolan i norrländar Brasky en journal ~~Krigsskolan~~, som generligen gick under benämning av "generalen". Man trodde gärna allmänt att Welin, som hon nunnen var, stod i förbind med den onde. På den tiden förs afta omålämnningar genom Brasky på väg mot Kristianstad. Det var både börde och handlande. General Welin prövade gärna på att invitera dem till Krigsskolan på bås i och kontospel. Till att briga med spelade han alltid lågt, men snart föredag han sätta upp några hundra kronor emot deras loss. Han varn alltid, ty han spelade folskt.

En gång begärde han få hära pengar av min far. Han begärde pengen, vattill Welin svarade, att han var i förbind med själva den onde och det var väl pengen nog.

Welin hade casan, som heter Jume. Det var en stor odala och på samma gång en stor spröjver. En gång kom en processusmare från Dusley till hovet och begärde få hära hirs över matten. Det fick han också. Den morgonen begärde han få hära ^{cas} räkknin, emedan han behöpte

berbera sig innan han gick till tinget. "Det kan jag göra", sae Velin. Han gjorde också detta. Men han rätsade endast den ensa sidan och ~~då~~^{då} gruppen ilsebäg sig i spegeln kom han ned till tinget; detta skick. "Hans har räkt dig!" försade domaren, var sannen var Battam. Det har Velins farne," upplyste processmalaren. "Kunde tro det; sa domaren och Skottland inte hört lättigt åt ansymonen.

Efter Velin minskades sannagörd av en sergeant vid namn Schus. Åren han var en stor obsentare. Han gjorde en gång Tydinge bönder på brövin där de var på väg till kyrkan. Alla hade grila klänningar. Iksanna gjorde hon dem mycket artigt att sitta ned. Men då de kommo ut och tittade på var andras ryggslut fanns de sig röra så illa tilltygade, att det var bortför dem rönda om igen. Stolarna var nämligen rymålade och färger kunde de tagit med sig däriför.